

“नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार”
क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकाका नगर प्रमुख श्री योगेन्द्र पजियारबाट छैठौं नगर सभामा
प्रस्तुत गरिएको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट सम्बन्धी मन्तव्य
२०७७।०३।१० गते बुधवार

प्रमुख अतिथि प्रदेश नं. २ का प्रदेश सभा सदस्य तथा नेपाली कांग्रेस संसदीय दलका नेता माननीय श्री रामसरोज यादव ज्यू, विशिष्ट अतिथि जिल्ला समन्वय समिति धनुषाका प्रमुख श्री रामदेव वनरैत यादव ज्यू, नगर उप प्रमुख ज्यु, वडा अध्यक्षज्यूहरु, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरु, नगर सभा सदस्यज्यूहरु, राजनितिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यूहरु, नगर सभा सचिव लगायत राष्ट्रसेवक सम्पूर्ण कर्मचारीहरु, स्थानीय तथा राष्ट्रिय स्तरमा कार्यरत मिडियाकर्मी मित्रहरु, अन्य अतिथिज्यूहरु तथा आजको छैठौं नगर सभामा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु सबैलाई हार्दिक स्वागत गर्दै न्यानो अभिवादन टक्रयाउन चाहन्छु । मेरो व्यक्तिगत तथा यस क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकाको तर्फबाट नमस्कार !

आरदरनिय माहानभावहरुले छोटो समयको निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी आफ्ना महत्वपूर्ण समयलाई यस नगरमा सर्वसाधारणहरुको पहुँचमा गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्ने क्रियाकलापहरुको छनौट, योजनामा समावेशीकरण, कार्यान्वयनका लागि आवश्यक सम्भावित श्रोतहरुको पहिचान, व्यवस्थापन गर्ने कार्यमा सहयोग गर्नु हुने तथ्यलाई हृदयङ्गम गरी पुनः तपाईंहरु सबैमा हार्दिक अभिवादन गर्दछु ।

मुलुकमा प्रजातन्त्र, लोकतन्त्र, गणतन्त्र, मधेस आन्दोलन र इतिहासका विभिन्न कालखण्डमा साहदत प्राप्त गर्नु हुने शहिदहरुको बलीदानीपूर्ण समर्पणलाई उच्च मूल्य दिई ज्ञात, अज्ञात शहीदहरुको महान आत्माहरुप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गरी उच्च सम्मान समेत प्रकट गर्दछु । साथै यस नगरपालिका वडा नं. १,२ अर्न्तगत रमदैया भवाडीमा गत फाल्गुन, चैत महिनामा मदिरा सेवनबाट ज्यान गुमाउने १२ (बाह्र) जना स्थानीय वासीहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । यसै गरि कोभिड-१९ का कारण विश्वभर लाखौं मानिसको ज्यान गइसकेको छ र लाखौं सङ्क्रमित छन् । यस महामारीबाट नेपालमा पनि केही जनताले ज्यान गुमाई सकेका छन्, हजारौंको संख्यामा सङ्क्रमित छन् भने सयौं मानिस निको समेत भइसकेका छन् । यस विश्वव्यापी महामारीबाट सङ्क्रमित भई नेपालभित्र तथा वाहिर जीवन गुमाएका शोकाकुल परिवारजनप्रति क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकाको तर्फबाट समवेदना व्यक्त गर्दछु ।

आ.व. २०७७।०७.८ को वार्षिक निति बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा पूर्व निर्धारित समय तालिका, नेपालको संविधान, संघिय सरकारको आवधिक योजना, संघिय सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नितिहरु, प्रदेश सरकारले लिएका आर्थिक एवं वित्तीय नीतिहरु, स्थानीय तहको आवधिक योजनाले तय गरेका प्राथमिकताहरु, स्थानीय तहको आवधिक योजनाले तय गरेका प्राथमिकताहरु, नेपालले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धताहरु, विकासका समसामयिक मुद्दाहरु: सामाजिक संरक्षण, दीगो विकास, जलवायु परिवर्तन रविपद् व्यवस्थापन तथा पोषण सुरक्षा, लैङ्गीक सशक्तिकरण तथा समावेशी विकास, बालमैत्री स्थानीय शासन,बातावरण मैत्री स्थानीय शासन, खुला दिशामुक्त तथा पुर्ण सरसफाई, उर्जा संकट लगायतका अन्तर सम्बन्धित

“नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार”

विषयहरू, निर्वाचनको क्रममा जारी गरीएको निर्वाचन घोषणापत्रहरू, क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकाले आवश्यक ठानेका विषयहरूलाई आधार तथा मार्गदर्शनको रूपमा लिएको छ ।

सर्वप्रथम यस नगर सभा समक्ष चालु आर्थिक बर्ष २०७६।०७७ को अषाढ ८ गतेसम्मको समिक्षा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु :

आ.व. २०७६।०७७ मा केन्द्र तथा आन्तरीक स्रोतबाट करिब रु. ५६ करोड १५ लाख ७९ हजार यस नगरपालिकामा आम्दनी प्राप्त भई सो मध्ये नगर क्षेत्रको विकासको लागि हाल सम्म २१ करोड ९० लाख ९६ हजार खर्च भएको जानकारी गराउन चाहन्छु । सो खर्च मध्ये चालुमा रु. २ करोड ९७ लाख ८२ हजार र पुजिगत, सामाजिक सुरक्षा तथा अन्य कार्यक्रम खर्च रु. १८ करोड ९३ लाख १४ खर्च भएको देखिन्छ । चालु खर्चको तुलनामा विकास खर्च संतोषजनक रहेको देखिन्छ । तर लक्ष्यको तुलनामा खर्च कम हुनुको कारणमा यस अवधिमा विश्वभर फैलिएको कोरोना भाईरसको संक्रमणको कारण मुलुकभर भएको वन्दावन्दी, सम्बन्धित कानूनको अभाव, केन्द्र तथा प्रदेशबाट प्राप्त हुने अनुदान समयमा प्राप्त नहुनु, स्थानिय पुर्वाधार विकास साभेदारी कार्यक्रम संचालनमा अन्यौलता आदि प्रमुख कारण रहेका छन् । यस अवधिमा भएका महत्वपूर्ण कार्यहरू मध्ये दुधमति नदी सौन्दर्यकरण, यस नगरपालिकाको भवन निर्माणको कार्य अन्तिम अवस्थामा रहेको, वडा नं. ४ को वडा कार्यालय भवन निर्माण, वडा नं. ३ मा विद्यालय भवन निर्माण, बजार व्यवस्थापनको लागि जग्गा उपलब्ध गराउने कार्य, वृद्धाआश्रम र कृषि बजारको डि.पि.आर., सर्पदंश उपचार केन्द्र निर्माण सम्पन्न भई उदघाटनको क्रममा रहेको, विभिन्न स्थानमा कालोपत्रे सडक निर्माण, कृषि सडक निर्माण, सडक ढलान तथा नाला निर्माण, कोरोना भाईरसको संक्रमण रोकथामको लागि क्वारेन्टाईन व्यवस्थापन, राहत वितरण, स्वास्थ्यकर्मी व्यवस्थापन, ३ वटा वडामा मात्र जग्गा प्राप्ति भएको कारण ३ वटा वडामा आधारभूत स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण, नगरपालिका खुल्ला दिशा मुक्त क्षेत्र घोषणा भएको, नगरपालिकालाई पूर्ण साक्षर अभियान अन्तिम चरणमा रहेको नगरपालिकाको दरवन्दी अनुसारका आवश्यक स्वास्थ्यकर्मी लगायत कर्मचारीहरूको पदपुर्ति भएको आपाङ्ग सामाग्रीहरू वितरण आदि उल्लेखनीय कार्यहरू भएको देखिन्छ । यसैगरी मानिसको जन्मदेखि मृत्यु सम्मको कार्यहरूको लागि गर्भवति महिला तथा जन्मेको बच्चालाई पोषण खर्च, मोतियाबिन्दु तथा अपरेसन खर्च र मृत्यु पश्चात कृया गर्नको लागि सहयोग स्वरुप नगरपालिकाबाट कृया खर्च, जटिल रोग (क्यान्सर, मुटु रोग, मृगौला रोग) लाई सहयोग उपलब्ध गराईएको छ । रमदैयामा विषक्त मदिरा सेवनबाट विरामी भएकाहरूलाई औषधी उपचार तथा फलफुल वितरण कार्य भएको, जेष्ठ नागरिकको सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई सर्वसुलभ गर्नको लागि गत चालु आ.व.मा बैंक मार्फत भत्ता वितरणको प्रक्रिया थालनी गरेको,

“नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार”

पञ्जिकरण, राजश्व र आर्थिक कारोबार सफ्टवेयर मार्फत गर्ने प्रकृयाको थालनी भएको व्यहोरा यस सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु ।

अब म यस सम्मानित नगर सभा सदस्यहरु समक्ष आगामी आ.व.२०७७/०७८ को बजेट नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

हालसम्म संघबाट प्राप्त हुने अनुदानको अनुमान, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदानको अनुमान, आन्तरिक आय र दातृ निकायहरुबाट प्राप्त अनुदान समेतको आधारमा आगामी आ.व. २०७७/७८ को लागि रु. ५९ करोड ४३ लाख ३९ हजारको बजेट पेश गरेको छु । अनुमानित बजेटमा केन्द्रबाट प्राप्त हुने समानिकरण, सशर्त, सम्पूरक, सामाजिक सुरक्षा, सडक बोर्ड, यूनिसेफ, पोषण, ग्रामिण उधम तथा विप्रेषण आयोजना (समृद्धि), राजश्व बाँडफाँड, स्थानिय पूर्वाधार विकास साभेदारी कार्यक्रम र प्रदेशबाट प्राप्त हुने समानिकरण, सशर्त, सम्पूरक तथा विशेष अनुदान कार्यक्रम र आन्तरिक आय आदि रहेका छन । केन्द्र तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदानले मात्र नगरवासिहरुको चाहना पुरा गर्न नसकिने हुनाले नगरको आन्तरिक आम्दानी बृद्धि गर्नको लागि नयां क्षेत्र तथा श्रोत पहिचान गरि आन्तरिक आम्दानी बृद्धि गर्न हरसम्भव प्रयास गरिएको छ ।

यस नगरको छैठौं नगरसभामा प्रस्तुत भएका नीति, कार्यक्रम र बजेट अनुसार कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्न समग्र विषय क्षेत्रहरुलाई समेट्न ऐन, नियम तथा संस्थागत व्यवस्थाहरु पूर्ण भईनसकेको यस महत्वपूर्ण घडीमा मैले निर्वाचनको समयमा जनता समक्ष गरेकावाचाहरु (मैले प्रतिनिधित्व गरेका दल घोषणा पत्र) र जनमतको कदर गर्दै सीमित श्रोतसाधनका बाबजुद पनि विकासका सबै क्षेत्रहरुलाई सम्बोधन गर्ने प्रयत्न गर्दै नगरको साधन श्रोतहरुलाई सन्तुलित एवं न्यायोचित ढङ्गबाट वितरण गर्न हरसम्भव प्रयास गर्दै आएको छु र फेरी पनि गर्ने नै छु भनी सबैमा विश्वास दिलाउन चाहन्छु । यस अघि गरिएका क्रियाकलापहरुको सञ्चालन र समाप्ती तथा ती कार्यक्रमहरुबाट सिक्िएका पाठहरुलाई मार्गदर्शनको पाठको रुपमा स्वीकार गरी आगामी दिनमा आवश्यक हुने योजना तर्जुमा, श्रोतहरुको पहिचान, संकलन तथा परिचालन गर्न सफल हुन्छु भनी विश्वास लिएको छु ।

प्रचुर व्यावसायिक, धार्मिक एवं पर्यटकिय सम्भावना बोकेका, जगत जननी माता जानकीको जन्मभूमिसँगै अवस्थित क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकामा क्षीरेश्वरनाथ महादेव मन्दिर, ऐतिहासिक तथा धार्मिक पृष्ठभूमि बोकेका दुधमती पोखरी, निरन्तर सँधै सबै महिनाहरुमा लागनेपशुबजार सञ्चालनबाट यहाँका व्यावसायीहरुले पनि अत्यधिक अवसरहरु पाएका छन् । यस नगरपालिका क्षेत्र वरिपरि सबै क्षेत्रहरुमा सकारात्मक सम्भावनाहरु रही रहँदा यसमा चुनैतीहरु पनि त्यतिकै छन् । सखुवा बजार साथै कृषि उत्पादनयुक्त भु-भागहरु, औरही, जलाद, हर्दिनाथ जस्ता खोलाहरु, उत्पादनको लागि बजारहरूसँगै निकटता र उद्योग तथा कलकारखानाको स्थापनाको साथै शहरोन्मुख रहेको महेन्द्रनगर बजार यस क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिका क्षेत्रका विशेषता र सम्भावनाका बाहकहरु भएको व्यहोरा अवगत गराउन चाहन्छु ।

“नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार”

आदरणीय महानुभावहरु

कोभिड-१९ ले मुलुकको अर्थ व्यवस्थामाथि गम्भीर असर पुऱ्याएको छ । यस महामारीबाट क्षीरेश्वरनाथ नगरपालीका पनि अछुतो रहन सकेको छैन । उद्योग व्यापार व्यवसाय प्रभावित भएको छ । सबै बिद्यालय शैक्षिक संस्थाहरु बन्द छन् । धेरैको रोजगारी गुमेको छ । बिकास निर्माणका कार्यहरु सोचे अनुरुप अघि बढ्न सकेको छैन । यस नगरभित्र बसोबास गर्ने “कोही पनि व्यक्ति भोको नरहुन्” भन्ने उद्देश्यले क्षीरेश्वरनाथ नगरपालीकाले वडा कार्यालयहरु मार्फत् आवश्यक राहत सामग्री दुई चरणमा वितरण गरिएको गरेको र हाल जीवन निर्वाहको लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई सशक्त रुपमा समेत सञ्चालन भैरहेको छ । सो को सङ्क्रमण प्रारम्भ भएलगत्तै नेपाल सरकारले अवलम्बन गरेको रणनीति र निर्णय वमोजिम संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य स्थानीय तहहरुसँग समन्वय गरेर यस रोगको सङ्क्रमण फैलिन नदिन यस नगरपालीकाले अहोरात्र काम गरिरहेको छ । सङ्क्रमण थप फैलिन नदिन र यस महामारीमाथि विजय हासिल गर्न आगामी दिनमा अझ बढी सतर्कता, समन्वय र एकता आवश्यक भएकोले एक ढिक्का भएर दृढताका साथ लाग्न म सबैमा आह्वान गर्दछु । यस जोखिमपूर्ण परिस्थितिमा अग्रपंक्तिमा रहेर सेवा गर्नुहुने प्रतिनिधी सभा तथा प्रदेश सभाका माननीय सदस्यहरु, वडाध्यक्षहरु, कार्यपालिका सदस्यहरु, नगरसभाका सदस्यहरु, चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, स्थानीय स्वयंसेवक, कर्मचारी, नगर प्रहरी तथा सुरक्षाकर्मी, सफाईकर्मी, एम्बुलेन्स चालक, सामाजिक संघ संस्था, निजी तथा ब्यावसायिक क्षेत्र, सञ्चारजगत तथा राहत कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरु लगायत सम्पूर्ण नगरवासीको उच्च प्रशंसा गर्दै हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस महामारी सङ्क्रमण रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारको कार्यमा यस नगरवासीले दिएको साथ, सहयोग, अगाध माया र ममताबाट प्रेरित भई मैले क्षीरेश्वरनाथ नगरलाई सफा, सुन्दर, स्वस्थ, सुरक्षित, साँस्कृतिक र जीवन्त सहरका रुपमा अगाडी बढाई विश्वमा यस नगरको गौरवलाई उच्च राख्ने गरी आर्थिक बर्ष २०७७/०७८ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम नगर सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवको अनुभूति गरेको छु ।

आदरणीय उपस्थित महानुभाव तथा सज्जनबृन्दहरु,

एउटा आर्थिक वर्षको अन्त्य तिर र अर्को आर्थिक बर्ष सुरुवातका क्षणमा कोभिड १९ को कारण वन्दावन्दी भएको कारण अत्यन्तै छोटो समयका बाबजुद पनि यो छैठौं नगर सभामा नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरेको छु । “नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार” भन्ने मुल नारालाई आत्मा साथ गर्दै आगामी आ. व. २०७७/०७८ को वार्षिक नगर बिकास योजना तर्जुमा गर्दा लिईने नगर कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत भएको क्षेत्रगत नीतिहरु संक्षेपमा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

राजस्व परिचालन एवं श्रोत अभिवृद्धि

१. करदाताहरुको संख्यामा बृद्धि गरी कर तिर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
२. राजश्व असुली कार्यलाई पारदर्शी, सरल र सूचनामैत्री बनाउन नगरका १० वटै वडामा कम्प्युटर सफ्टवेयर जडान गरिने छ ।
३. यस नगरपालिकामा दर्ता नभई संचालन भएका व्यवसायीहरुलाई दुई वर्षको कर लिई दर्ता प्रकृत्यामा आउन अगामी आ.व.को साउन महिनामा ९० दिनको सूचना जारी गरिने छ ।
४. कर प्रणालिलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन व्यापारी, उद्योग वाणिज्य संघ र यस नगरपालिका सँग सहकार्य र समन्वय गर्दै अगाडी बढ्ने नीति लिईनेछ ।

“नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार”

५. वार्षिक पेशा व्यवसाय कर र घरवहालकर असुली कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाईने छ ।
६. ठेला, रिक्सा र विद्युतीय रिक्सा दर्ता नविकरण र सिफारिश प्रकृत्यालाई व्यवस्थित गरिने छ ।
७. आपाङ्ग, अशक्त, दैवीप्रकोप पिडित, लोपोन्मुख जाती र ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई नेपाली नागरिकता प्राप्तिको सिफारिश यस आर्थिक बर्षमा पनि निःशुल्क रुपमा गरिनेछ ।
८. सम्पत्ति कर, पेशाव्यवसाय कर, घर वहाल कर, मनोरंजन करलाई पारदर्शी र प्रभावकारी बनाईने छ ।
९. यस नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको भवन, जग्गा जमिन, हाटबजार, पोखरी तथा अन्य भौतिक सम्पत्तिको अभिलेख अद्यावधिक गरी राजस्व आम्दानी गर्ने निति लिएको छ ।
१०. विशेष परिस्थितिमा उल्लेखित कर, शुल्क, दस्तुर आदिका दरबन्दीहरूमा कार्यन्वयनको समस्या आएमा आगामी नगर सभाबाट अनुमोदन गराउने गरी नगरकार्यपालिकाबाट कर, शुल्क, दस्तुर आदिका दरहरूमा आवश्यकता अनुसार हेरफेर गर्न सकिनेछ ।
११. वार्षिक रुपमा सबैभन्दा बढी कर तिर्ने करदाताहरूको अभिलेख राखी निजहरूलाई विशेष रुपले पुरस्कृत र सम्मान गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
१२. नगरपालिकाबाट उपलब्ध गराईने सेवा सुविधाका कार्यहरूलाई राजस्व चुक्ता प्रणालीसँग आवद्ध गरिनेछ ।
१३. नगर क्षेत्रमा रहेका सार्वजनिक भवन, जग्गा, पोखरी, हाटबजार लगायत सम्पूर्ण सार्वजनिक सम्पत्ति खोजबिन गरी नगरपालिकाको स्वामित्वमा ल्याई अभिलेखीकरण गरी सार्वजनिकीकरण गरिनेछ ।

आर्थिक विकास सम्बन्धि

१. कृषिक्षेत्रको उत्पादन बढाई कृषकका जिवनस्तर बढाउन नगरस्तरीय कृषि नीति, भुउपयोग नीति र सहकारी सम्बन्धी नीति निर्माण गरी कार्यन्वयन गरिनेछ ।
२. माटोको उर्वराशक्तिलाई जोगाई राख्न रासायनिक मल तथा विषादिको प्रयोगलाई निरुत्साहित गरी आर्गेनिक खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
३. तरकारी तथा फलफूलका विरुवाहरूमा तोकिएको सरकारी दरमा ५०% अनुदानका लागि रकम विनियोजन गरिनेछ ।
४. यस नगरपालिकाका अर्थतन्त्र अभिवृद्धिमा तीन खम्बे नीतिलाई आधार बनाइनेछ, जस अन्तर्गत सहकारी, सरकारी र निजी क्षेत्रलाई समेट्ने प्रयास गरिने छ ।
५. पशुखोप कार्यक्रम, पशुगोठ व्यवस्थापन, पशुआहारजस्ता कार्यक्रम पशुपंक्षी विकास कार्यालयसँगको सहकार्यमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
६. कृषकहरूलाई आवश्यकता अनुसार व्यवसायिक कृषि तालिमको लागि विशेष जोड दिईनेछ ।
७. सार्वजनिक जग्गा तथा नदि किनारमा भएका बगर क्षेत्र भित्र आयमूलक वृक्षारोपण तथा फलफूलका विरुवा रोपी आम्दानी गर्न प्रोत्साहित गर्ने नीति लिईनेछ ।
८. स्वस्थ, स्वच्छ मासुको विक्री वितरण गर्ने कार्यलाई अनुगमन गरी व्यवस्थित र प्रभावकारी तुल्याईनेछ ।
९. दुग्ध व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्न पशुपालक कृषकलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
१०. नगर क्षेत्र भित्र रहेका ऐतिहासिक, पुरातात्विक स्थल तथा पर्यटन क्षेत्रहरूको संरक्षण, संवर्द्धन गरि त्यसको प्रचार प्रसार गर्दै त्यसबाट आय आर्जन र रोजगारी श्रृजना गर्ने नीति लिईनेछ ।
११. अनुत्पादक खर्चको कटौती र उत्पादक क्षेत्रमा लगानी गर्ने नीति लिईनेछ ।

“नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार”

१२. नगरमा औद्योगिक मैत्री बातावरण श्रृजना गरी रोजगारी श्रृजना हुने क्षेत्रमा लगानी गर्न लगानीकर्ताहरूका लागि लगानी मैत्री बातावरण श्रृजना गर्ने नीति लिईने छ ।
१३. नगरका युवाहरूलाई प्राविधिक सीपयुक्त तालिम दिई रोजगारीका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने नीति लिईनेछ ।
१४. परम्परागत बाट आधुनिक, निर्वाहमुखीबाट व्यावसायिक कृषि प्रणाली स्थापनाका लागि कृषिको उत्पादन, व्यावस्थापन एवम् वजारीकरण गरिने छ ।
१५. मोडेल एग्रे भिलेज निर्माणमा जोड दिईने छ ।

पूर्वाधार तथा भौतिक विकास

१. बस्तीबाट वडा केन्द्र जोड्ने सडक, वडा केन्द्रबाट नगर केन्द्र जोड्ने अधुरा सडकहरूलाई विशेष प्राथमिकताका साथ निर्माण गरीनेछ ।
२. नगर यातायात गुरुयोजना निर्माण गरी लगानी सुनिश्चित गरिनेछ ।
३. प्रदेश सरकारको समन्वयमा अति विपन्न परिवारको लागि छानो फोर्ने कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
४. पाँच लाख भन्दा बढी लागतका आयोजना स्थलमा योजना सम्बन्धीस्वीकृत बजेट, लागत अनुमान, प्रारम्भ मिति, अन्तिम मिति र उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सचिव सहितको नाम विवरण उल्लेख भएको होर्डिंग बोर्ड राख्न लगाईनेछ ।
५. नगरक्षेत्रमा २० फिट भन्दा कम चौडाई भएका बाटोमा नगरपालिका तर्फबाट मर्मत सम्भार तथा स्तरीकरण गर्न कुनै किसिमको लगानी नगर्ने नीति लिईनेछ ।
६. प्रदेश २ को राजधानी जनकपुरधामको प्रवेश द्वारको रूपमा रहेको यस नगरपालिकालाई हरित सडकको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
७. सम्भव भए सम्म “एक वडा एक विशेषआयोजना” कार्यक्रम अन्तर्गत प्रत्येक वडामा कम्तीमा १ करोडको लागतको एक योजना पहिचान गरी कार्यान्वयन गर्ने नीति लिईनेछ ।
८. दुधमति पोखरी क्षेत्रमा आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गरी पर्यटकीय क्षेत्रकारूपमा विकास गरिनेछ ।
९. यस नगरपालिकाको पहिचान स्थापित गर्नकालागि समग्र मिथिला प्रदेशकै गौरवकी मुर्तीजगत जननी माता सीताको विशाल मुर्ती निर्माण गर्ने लक्ष्य लिईएकोमा सो कार्यका बिस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा रहेको व्यहोरा सभा समक्ष जानकारी गराउदै सो मुर्ती निर्माणको लागि आवश्यक बजेटको लागि सार्वजनिक / निजि क्षेत्रकोसंगको सहकार्य (Public Private Partnership) मा जोड दिईने नीति लिईनेछ ।
१०. नगर क्षेत्रमा पूर्वाधार निर्माण गर्दा महिलामैत्री, बालमैत्री, अपाङ्गमैत्री र बातावरण मैत्री गर्ने नीति लिईनेछ ।
११. भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरूको गुणस्तर कायम गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन उपभोक्ता समिति र अनुगमन समितिलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।
१२. उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने आयोजनाहरू निर्माण सम्पन्न भई फरफारक भएपछि दिर्घकालसम्म आयोजनाको सञ्चालन, व्यवस्थापन र मरम्मत सम्भारमा स्वयं उपभोक्तालाई नै जिम्मेवार बनाउने नीति लिईनेछ । साथै स-साना मरम्मत सम्भारकालागि वडास्तरमै मरम्मत सम्भार कोषको स्थापना गर्ने नीति लिईनेछ ।

“नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार”

१३. नगरमा गरिने सार्वजनिक निर्माण कार्यहरूमा उच्चस्तरको गुणस्तर कायम गर्ने नीति लिईनेछ । सार्वजनिक निर्माण कार्यहरू गुणस्तर भए नभएको अनुगमन गर्न नगर उपप्रमुखको संयोजकत्वमा अनुगमन समिति रहनेछ ।
१४. नगरपालिका क्षेत्रभित्र सानातिना पुल कल्भर्ट निर्माण र नाली सहितको सडक निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
१५. भवन निर्माणमा एक घर दुई रुखको नीति अवलम्ब गरिनेछ । भवन निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्रको लागि उक्त घरको परिसरमा रुख बिरुवा रहेको फोटो अनिवार्य रूपमा पेश गर्नुपर्ने छ ।
१६. कृषि क्षेत्रको पूर्वाधार विकासको लागि पर्याप्त ध्यान दिईनेछ ।

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- १) नगरलाई वातावरण मैत्री हरितनगरको रूपमा विकास गर्न वृक्षारोपन तथा वनबुटानको संरक्षण गरि हरितगृह प्रभावलाई न्युनिकरण गर्ने नीति लिईनेछ ।
- २) विपदको अवस्थामा खोज तथा उद्धारको लागि विपद व्यवस्थापनमा कामगर्ने विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूसंग समन्वय गरि स्वयं सेवक र उद्धार राहत सामग्रीहरूको भण्डारण र पूर्व तयारीको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- ३) बाढीले गर्दा डुबान भएका ठाउँहरूको सम्भावित सूची तयार गरी त्यसलाई व्यवस्थित किशिमले समाधानको अवस्था मिलाइने छ ।
- ४) नगरका १० वटै वडा कार्यालयहरूमा फोहरमैला सम्बन्धी नागरिक सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ र सबै वडाहरूमा वडा स्तरीय खानेपानी, फोहरमैला, स्वच्छता समन्वय समितिलाई सक्रिय तुल्याईनेछ ।
- ५) सार्वजनिक सडक, नाली र खुल्ला स्थानहरूमा फोहर फाल्नेलाई कानून अनुसार कार्यवाही गरि जरिवान गरिनेछ ।
- ६) फोहर व्यवस्थापन तथा सरसफाई कार्यमा सार्वजनिक नीजि साझेदारी (PPP) को अवधारणा अनुसार सःशुल्क फोहर व्यवस्थापनको नीतिलाई अगाडी बढाईनेछ ।
- ७) घना बजार क्षेत्रमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।
- ८) फोहरमैलालाई उत्पादन तहमै वर्गिकरण गरि जैविक र अजैविक (सड्ने र नसड्ने) छुटाछुटै संकलन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- ९) नगरमा खुल्ला आयोजनाहरू संचालन गर्दा अनिवार्य वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन (IEE, EIA) को अध्ययन गरिनेछ ।
- १०) घरपालुवा जनावर तथा पशुपंक्षीलाई जथाभावी सडकमा छाड्न रोक लगाईनेछ ।
- ११) स्थानीय संघ संस्था क्लबहरू संग सहकार्य गरि हरेक वडामा सम्भव भए सम्म शारिरीक व्यायम खेलकुद र मनोरंजन गर्ने खालका मैदान एवं पार्क उद्घान निर्माण र संचालन गर्ने नीति लिईनेछ ।
- १२) वातावरण मन्त्रालयबाट स्वीकृत राष्ट्रिय मापदण्ड प्रतिकुल हुने प्लाष्टिकको भोला प्रयोगमा प्रतिबन्ध लगाईनेछ र नगरलाई प्लाष्टिकमुक्त नगर क्षेत्र बनाउने नीतिलाई अगाडी बढाईनेछ ।
- १३) सार्वजनिक परती जग्गाको संरक्षण गर्न वडा समिति र समुदायलाई सहभागीता गराई उत्तरदायी बनाईनेछ ।

“नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार”

- १४) सरुवा रोग, कोरोना भाईरस, डेङ्गु, लु तथा शितलहर जस्ता रोगहरुबाट बच्न जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु प्रचार प्रसारका रूपमा सञ्चालन गरिनेछ र किटजन्य रोगहरु नियन्त्रण गर्न आवश्यकता अनुसार किट नियन्त्रण र नष्ट गरिनेछ ।
- १५) विपद व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक बजेट निनियोजन गरिनेछ ।
- १६) नगर भित्रका विपद जोखिम क्षेत्रको नसाङ्कन तथा बस्तीहरुको पहिचान गरी स्थान्तरणको लागि आवश्यक प्रक्रिया थालनी गरिनेछ ।
- १७) नगर भित्रका नदीका कारण नगरवासीले भोगनु परेको समस्यालाई न्यूनीकरण गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- १८) विपद, जोखिम, न्यूनीकरणका लागि पूर्व सूचना प्रणाली सम्बन्धि कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- १९) विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य क्षमता विकास सम्बन्धि कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- २०) विपद जोखिम न्युनिकरण गर्नका लागि सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- २१) विपद व्यवस्थापनका लागि उद्धार तथा आवश्यक सामग्रीहरुको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- २२) सुरक्षाकर्मीको समन्वयमा बारुणयन्त्रको परिचालन र व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाईनेछ । बारुण यन्त्र तथा एम्बुलेन्सको व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाईने छ ।

वित्तिय व्यवस्थापन सम्बन्धी

- १) नगरपालिकाको नाममा रहेका वातावरण व्यवस्थापन कोष, मर्मत सम्भारकोष, दैविक प्रकोप विपत्त व्यवस्थापन कोषको उद्देश्य अनुसार रकम अभिवृद्धि गरी लक्षित वर्गको हितमा बढी प्रतिफल प्राप्त हुने गरी परिचालन गर्ने नीति लिईनेछ ।
- २) क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकाको सबै वडाहरुबाट राजस्व सङ्कलन लगायतका कार्यहरु सम्पादन भै रहेकोले वडाका कार्यहरुलाई कम्प्युटरको माध्यमबाट सञ्चालन गरी सूचना प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यक साधन स्रोत उपलब्ध गराई क्षमता विकासको लागि तालिमको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- ३) क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकाको नाममा रहेको कर्मचारी कल्याणकोषलाई अभिवृद्धि गरि कर्मचारीको हितमा बढी प्रतिफल प्राप्त हुने गरि परिचालन गर्ने नीति लिईनेछ । यस कोषलाई पुनर्जिवित गरी प्रत्येक महिनामा कर्मचारीले थाप्ने तलब भत्ताको १० प्रतिशत कट्टा गरी कोषमा अनिवार्य जम्मा गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ४) नगरपालिकाको वित्तिय कारोबारलाई कम्प्युटरीकृत गरी थप व्यवस्थित गरिने छ, नगरपालिकाको लेखा प्रणाली Accural Accounting System मा संचालन गरिने नीति लिएको छ ।
- ५) वडास्तरबाट संकलन हुने राजश्वलाई INTERNET कम्प्युटर प्रणालीबाट नगरपालिकाको केन्द्रिकृत प्रणालीमा आवद्ध गराई व्यवस्थित बनाईनेछ ।
- ६) नगरपालिकाको करको दायरा फराकिलो बनाउदै समग्र नगरको राजश्व अभिवृद्धि गर्ने कार्यमा टोल विकास संस्था र व्यापार संघलाई परिचालन गरिनेछ, टोल विकास संस्थाले गरेको योगदानको आधारमा प्रोत्साहन र पुरस्कृत गर्ने नीति लिईनेछ ।

“नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार”

- ७) नगरपालिकालाई आवश्यक पर्ने अफिस उपकरण, स्टेशनरी तथा मेशिनरी सामानहरू खरिद गर्दा गुणस्तर चिन्ह प्राप्त र ग्यारेण्टी भएका सामानहरू मात्र खरिद गरिनेछ र प्रचलित नियम अनुसार केही प्रतिशत महगो भए तापनि स्वदेशी उत्पादनलाई नै प्राथमिकता दिनेछ ।
- ८) कार्यालयमा भएका साधन, मेशिन, उपकरणहरूको समयमै नियमित मर्मत सम्भार गर्ने, अधिकतम परिचालन गर्ने र श्रोत अभिवृद्धिमा समेत प्रयोग गर्ने नीति लिईनेछ ।
- ९) यस नगरपालिकामा भ्रष्टाचार जनित व्यवहारमा शुन्य सहनशिलताको नीतिलाई अंगिकार गरिएकोछ ।
- १०) सङ्कलन भएका राजस्वलाई उही दिन वा अर्को दिन अनिवार्य रूपले बैङ्क दाखिला गरी सक्नु पर्ने सार छ । यस कार्यमा खटिएका कर्मचारीले राजस्व व्यवस्थापनमा कुनै खलल पुग्ने कार्य गरे वा गर्नलाई सहयोग गरेमा नियमानुसार कार्यवाहीको भागी बन्नु पर्ने हुन्छ ।
- ११) कर प्रशासनलाई चुस्त दुरुस्त बनाउने नयाँ नीति सहितका सुधारका उपायहरू अवलम्बन गरिने छ ।
- १२) कर तिर्ने, स्वस्थ्य बन्ने र एउटा जिम्मेवार नागरिक बन्ने भनी नाराहरू लेखिएका सूचनाका पाटीहरू विभिन्न ठाउँहरूमा सबैले बुझ्ने गरी राख्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

सार्वजनिक सेवा एवं सुशासन प्रवृद्धन

- १) महिनामा एक पटक ‘स्थानीय सरकार जनतासँग’ कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाई प्रत्येक महिनाको १ गते वडा कार्यालयमा गई नगर प्रमुखसँग जनताको प्रत्यक्ष संवाद कार्यक्रम क्रमसँग १० वटै वडामा सञ्चालन गरी जनताले आफ्ना पीर मार्का तथा गुनासो राख्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- २) कार्यलय तथा वडा सचिवालयमा कार्यरत रहेका कर्मचारीहरूको समानुपातिक रूपले योजनाको आधारमा क्षमता विकासका प्याकेज तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- ३) सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहितामा अभिवृद्धि गरी नगरपालिकाले लिएको समग्र नीति र संचालित कार्यक्रम आयोजनाले पारेको समाजिक प्रभावको लेखाजोखा गर्ने गरी समाजिक परीक्षण र सबै आयोजना कार्यक्रमहरूमा सार्वजनिक परीक्षण र वडागत रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ४) नगरपालिकाको अधिकारिक वेभसाईटलाई नियमित अपडेट गरी नागरिकलाई प्रवाह गर्ने सेवालार्इ सुचना प्रविधिमा आधारित बनाउन अभिप्रेरित गरिनेछ ।
- ५) नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवाका प्रकार र शर्तहरू उल्लेख भएका विवरणलाई कार्यालय समयमा दुई पटक नेपाली र स्थानीय भाषामा प्रशारण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । अडियो चार्टरको धारणामा यसलाई प्रयोगमा ल्याइने छ ।
- ६) नगरपालिकाको कार्य प्रणालीलाई सुरक्षित र सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी र थप व्यवस्थित बनाउन क्रमशः वडा कार्यालयहरूमा CCTV जडान गरिदै लगिनेछ ।
- ७) नगरपालिकाका गतिविधिहरू नगरवासी समक्ष पुर्याउन नगरको मुखपत्रको रूपमा चौमासिक नगर बुलेटिन प्रकाशन गरिनेछ, साथै रेडियो, टेलिभिजन मार्फत पनि नगरका गतिविधिहरू प्रशारण गरिनेछ ।
- ८) नगरपालिकामा एउटा व्यवस्थित सुचना केन्द्रको स्थापना गरी संचालन गरिनेछ ।
- ९) नगरपालिकाको भौगोलिक सुचना प्रणाली GIS लाई प्रयोग गरी योजना तर्जुमा र राजश्व परिचालन कार्यमा उपयोग गरिनेछ ।

“नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार”

- १०) विद्युतीय हाजिरीलाई कार्यान्वयनमा ल्याई सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहितालाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- ११) सेवा प्रवाहमा सुचना प्रविधिको प्रयोग बढाउदै Paperless administration इ-प्रशासन भएको कार्यालयको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ ।
- १२) नगरपालिकाबाट जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारीलाई गरिने पत्राचारलाई निरुतसाहित गरि SMS, email प्रणालीको प्रयोग र अभ्यासलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- १३) सेवाग्राही नागरीकहरुको गुनासो व्यवस्थापन गर्न हरेक वडामा एक जना गुनासो सुन्ने प्रतिनिधि सूचना अधिकारीको रूपमा समेत तोक्यो कार्यमा लगायने व्यवस्था मिलाईनेछ । साथै नगरपालिकामा समेत गुनासो व्यवस्थापनलाई थप व्यवस्थित बनाईनेछ ।
- १४) क्षतिपुर्ति सहितको नागरिक वडापत्रको प्रभावकारीता वृद्धि गर्न श्रव्य दृश्य (Audio Visual Charter) प्रविधिमा आधारित नागरिक वडापत्र तयार गरिनेछ ।
- १५) जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुको आचार संहिताको कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- १६) कर्मचारीहरुलाई कार्य सम्पादनको आधारमा दण्ड र पुरस्कृत गर्ने नीति लिईनेछ ।

सामाजिक विकास सतबन्धी

- १) क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकालाई भविष्यमा मानवताको शहर (city with humanity) बनाउनका लागि खुल्ला दिशामुक्त, छुवाछुत मुक्त, पुर्ण साक्षारयुक्त, पुर्णखोपयुक्त, घरभित्रको धुवाँमुक्त, पूर्ण सरसफाईयुक्त, जस्ता देहाय बमोजिमका कार्यक्रमहरुलाई अभियानकारुपमा संचालन गरिनेछ ।
 - बालमैत्री शहर क्षीरेश्वरनाथ नगर
 - वातावरणमैत्री शहर, क्षीरेश्वरनाथ नगर
 - लैङ्किकमैत्री शहर क्षीरेश्वरनाथ नगर
 - महिला हिंसा मुक्त शहर क्षीरेश्वरनाथ नगर
- २) महिला नेतृत्व विकास र सशक्तिकरणका लागि क्षमता विकास कार्यक्रम तथा आय आर्जनका लागि सीप विकास कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ३) एकल तथा दलित महिलाहरुका हित प्रवर्द्धन गर्ने, सीप विकास र आय आर्जन गर्ने कार्यक्रम संचालन गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।
- ४) सामाजिक कुरितीको रूपमा रहेको बालबिवाह, बहुबिवाह, बोक्सी प्रथा, रुढीवाद, अन्धविश्वास एवं भ्रमहरु हटाउन सामाजिक परिचालन मार्फत् सचेतीकरण गरिनेछ ।
- ५) नगर क्षेत्रमा निर्माण पूर्वाधार, महिला मैत्री, बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री बनाउने नीति लिईनेछ ।
- ६) क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिका क्षेत्रभित्रका सबै विद्यालयस्तरमा, समुदायस्तरमा, वडास्तरमा र नगरस्तरमा बालक्लब र बालसंजाल गठन पुनर्गठनलाई नियमित गरी क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ७) क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकालाई बालमैत्री नगर घोषणाको अवस्थामा पुर्याउन कार्यविधिले तोके बमोजिम कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ८) नवजात शिशु, बालबालिका, गर्भवती तथा सूत्केरी महिलाको स्वास्थ्य हितका लागि पोषण सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ९) यस नगरक्षेत्र भित्र गर्भवती महिलालाई पोषण खर्च बापत प्रति महिना रु.२००/- का दरले ९ महिनाका लागि हुने रकम रु. १८००/ शिशु जन्मनुपूर्व एकमुष्ट पहिलो किस्ता र शिशु

“नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार”

जन्मेर जन्म दर्ता भएपछि एक वर्ष सम्मको लागि प्रति महिना रु.२००/का दरले रु.२४००/ उपलब्ध गराउँदै आएको पोषण भता सुविधा आगामी आ.व. २०७७/७८ मा पनि निरन्तर कायम राखिनेछ ।

- १०) दुई भन्दा बढी सन्तानको जन्म दिनु भन्दा उनीहरूको पालनपोषण तथा शिक्षा दिक्षामा धेरै खर्चिनु पर्ने अवस्था रहेकोले यस प्रकारका सुविधाहरू दुई सन्तानसम्म मात्र पाइने व्यवस्थालाई कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- ११) मृगौला, मुटु, कलेजो, अर्बुद, स्पाईनल ईन्जुरी, मेनेन्जाईटिस, पक्षघात (घातक) रोग लागेको विरामीहरूलाई आगामी आ.व. देखि रु. १००००।०० दश हजार प्रदान गरिनेछ ।
- १२) समाजिक अग्रज सम्मानित ज्येष्ठ नागरिकहरूको भूमिका र योगदानलाई उच्च महत्व दिईनेछ ।
- १३) नगरपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवाहरूमा असहाय अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती, सुत्केरीलाई सेवामा अग्राधिकार दिईनेछ ।
- १४) अपाङ्गमैत्री शहर क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिका बनाउनका लागि कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यक्रम कार्यान्वय गरिनेछ ।
- १५) छुवाछुतमुक्त समाजको अवधारणालाई सार्थक बनाउन समुदाय तहसम्म मिलन लगायतका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- १६) यौनिक, लैंगिक अल्पसंख्यकहरूको मूलप्रवाहीकरणका लागि क्षमता अभिवृद्धि र आयआर्जनमा सहकार्य गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- १७) युवावर्गहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न अतिरिक्त क्रियाकलाप, व्यावसायिक तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- १८) युवावर्गलाई खेलकुदको माध्यमबाट स्वस्थ जीवनशैली र सृजनात्मक क्षमताको विकास र समाजको प्रतिष्ठा अभिवृद्धि गर्न प्रेरित गरिनेछ ।
- १९) खेलकुदको विकासको लागि प्रत्येक वर्ष खेलकुद संघसंस्थाहरूको साभेदारीमा मेयर कप फुटबलको आयोजना गरिनेछ ।
- २०) सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षक विध्यार्थीको अनुपातका आधारमा शिक्षक दरबन्दी मिलान गरिनेछ ।
- २१) विद्यालयको सेवा क्षेत्रका अभिभावकहरूलाई शिक्षाप्रतिको सचेतनाको स्तर बढोस भनी अभिभावक शिक्षाको प्रबन्ध नगरपालिकाले मिलाउने छ ।
- २२) नगरक्षेत्र भित्र क्रियाशिल गैर सरकारी संस्थाहरूको कार्यलाई व्यवस्थित गरी नतिजामूलक बनाउन र प्रभावकारी परिचालन गर्न गै.स.सं. परिचालन नीति बनाईनेछ ।
- २३) विपन्नताका कारण कतिपय परिवारका सदस्यको मृत्यु हुँदा अन्तिम लाश सदगत गर्न समेत समस्या भएको अवस्थालाई मध्यनजर गरी मृत्यु हुने व्यक्तिहरूकोहकमा मृत्यु दर्ता गर्न आउदा घरमुली सूचकलाई एक मुष्टरुपमा रु.१०,०००/- (दश हजार) अन्तीम संस्कार खर्च उपलब्ध गराउँदै आएको व्यवस्था आगामी आ. व. २०७७/०७८ मा पनि निरन्तरता दिइने छ ।
- २४) ऐतिहासिक क्षीरेश्वरनाथ मन्दिर, धार्मिक ऐतिहासिक, पुरातात्विक महत्वका स्थानहरूको संरक्षण र विकासमा जोड दिईनेछ ।
- २५) नगरका शिक्षा, स्वास्थ्य, भाषा, संस्कृति, कला, साहित्य आदिका विकासमा विशिष्ट योगदान पुर्याउने व्यक्तिहरूलाई सम्मान गर्ने नीति लिईनेछ ।
- २६) स्वच्छ खानेपानीमा सम्पूर्ण नगरवासीको पहुँच कायम गर्न खानेपानी सँग सम्बन्धित निकायमा पहल र साभेदारी गरी सम्भाव्य स्थानहरूको अध्ययन गरी डिपिआर तयार गरिनेछ ।

“नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार”

- २७) नगर क्षेत्रभित्र रहेको आपाङ्ग व्यक्तिहरुको आत्मबल, सीप र क्षमता बढाउन विभिन्न विभिन्न किसिमका क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- २८) “हाम्रो विद्यालय, राम्रो विद्यालय, हामी आफै बनाउछौं” अन्तरगत शैक्षिक सत्र २०७७ बाट सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधारलाई अभियानका रुपमा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।

जन स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सन्बन्धी

- १) क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकालाई स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको रुपमा विकास गर्न महेन्द्रनगरमा रहेका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुको पूर्वाधार विकास र गुणस्तरीय सेवामा जोड दिईनेछ । निःशुल्क आधारभुत स्वस्थ्य सेवा सबै नागरिकको पहुचमा पुर्याउनेछ ।
- २) यस आर्थिक वर्षमा सुविधा सम्पन्न सर्पदंश सघन उपचार केन्द्र नेपाली सेना र संघीय सरकारको सहयोगमा नेपाली सेनाको व्यापकमा स्थापना भएकोमा सोबाट प्रभावकारी सेवा प्रदान गरिने छ ।
- ३) महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन संचालन व्यवस्थापन निर्देशिका बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ । स्वयंसेविका कोषहरुमा रहेका रकम बृद्धि गर्दै स्वयंसेविकाको हकहित प्रवर्द्धन परिचालन गर्न निर्देशिका बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै स्वयम सेविकालाई मासिक यातायात वापतको खर्च रु. १५०० (एक हजार पाँच सय) उपलब्ध गराउने गरिएकोमा सोलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ४) बाल एवं मातृ मृत्युदर घटाउने, बालबालिका महिला एवं जेष्ठ नागरिकको स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिईनेछ । आगामी साल भित्र नगरलाई पूर्णखोपयुक्त नगर घोषणा गरिनेछ ।
- ५) निजी स्वास्थ्य संस्थाहरुको प्रभावकारी अनुगमन र नियमन गरिनेछ । अवैध रुपमा संचालित स्वास्थ्य संस्थाहरु बन्द गराईनेछ ।
- ६) आम उपभोक्ताको हितलाई ध्यान दिँदै खाद्य सुरक्षा र उपभोक्ता सचेतीकरण अभियान संचालन गरिनेछ । सरोकारवालाहरुको सहकार्यमा नियमित बजार अनुगमन गरी नियमन गरिनेछ ।
- ७) उपभोक्ता अधिकार, गुणस्तर सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गराउने र कालोबजारी नियन्त्रण, नियमित बजार अनुगमन गर्ने र आवश्यक मापदण्ड बनाई त्यस्ता कार्यलाई दण्डित गर्ने नीति लिईनेछ ।
- ८) जेष्ठ नागरिकहरुको स्वास्थ्य परीक्षण शिविर र सहायता सामग्री वितरण कार्यक्रमहरु क्षेत्रगत रुपमा संचालन गरिनेछ । ८५ वर्ष भन्दा माथिका जेष्ठ नागरिकहरुको घरमै स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाउन प्रयत्न गरिनेछ ।
- ९) मोति बिन्दु तथा रतन्धो आँखा रोग भएका ब्यक्तीहरुलाई आँखा उपचार तथा अप्रेसन खर्च वापत अप्रेसन पश्चात उपलब्ध गराउदै आएको रु.५०००/- (पाँच हजार) आगामी आ.ब.२०७७/०७८ मा पनि निरन्तर उपलब्ध गराईनेछ । यस प्रकारका सुविधा वितरण गर्न स्वदेशकै सरकारी अस्पतालको बिल तथा प्रेस्क्रिप्सनलाई आधार बनाइने छ ।
- १०) कोभिड १९ भाईरस संग लड्न तथा रोग प्रतिरोधक क्षमता बढाउन एवं अन्य स्वास्थ्य समस्याको निराकरण गर्न समय समयमा स्वास्थ्यका बैकल्पिक उपचार पद्धतिहरु होमियोप्याथि उपचार पद्धतिहरुको माध्यमबाट निशुल्क स्वास्थ्य शिविरहरु संचालन गरीने छ ।

“नगरपालिकामा रोजगार, समृद्धीको आधार”

क्षीरेश्वर नगरलाई वर्तमान महामारीको विषम परिस्थितिसँग जुध्दै विगतको ऐतिहासिक, साँस्कृतिक, समुन्नत बिरासतलाई इतिहास वर्तमान र भविष्यसँग जोड्दै समृद्धितर्फ लैजाने, जनताको सापेक्ष विकासका चाहना पुरा गर्ने, स्थानीय सरकार र स्थानीयवासी बीचको सुमधुर सम्बन्ध कायम गर्ने, आधुनिक प्रविधि र मौलिक पहिचानको सम्मिश्रणवाट यस नगरपालिकालाई सफा, सुन्दर, स्वस्थ, सुरक्षित, साँस्कृतिक र जीवन्त सहर बनाउने सन्दर्भमा हाम्रा प्रयत्न अविचलित छन् । यस अवसरलाई सदुपयोग गर्दै सम्पूर्ण महानगरवासीलाई स्वच्छ, निष्पक्ष, न्यायपूर्ण र प्रतिबद्ध नेतृत्व प्रदान गरिनेछ ।

अन्तमा, यस नगर सभालाई सफल पार्न प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्नुहुने नगर सभा सदस्यज्यूहरू एवं राष्ट्रिय सेवक कर्मचारीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । त्यसै गरी हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी पाल्नु भएका प्रमुख अतिथि प्रदेश सभा सदस्य एवंम् नेपाली काँग्रेसका संसदीय दलका नेता माननीय श्री राम सरोज यादव ज्यू, विशेष अतिथि श्री रामदेव बनरेत यादवज्यू, राजनितिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यूहरू, अतिथि एवंम संचारकर्मी साथीहरू तथा सभामा उपस्थित अन्य समाजसेवी, बुद्धिजीवि तथा सम्पूर्ण नगरवासीहरू एवमं यस नगर सभा सफल पार्न अहोरात्र खटिनु हुने राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरूमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

१० अषाढ, २०७७

योगेन्द्र पजियार
नगर प्रमुख, क्षीरेश्वरनाथ
नगरपालिका महेन्द्रनगर धनुषा
प्रदेश नं. २